

## Huvudman

Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet  
Organisationsnummer 817600–7055  
sandra.cuhrt@folkuniversitetet.se

## Ärendet

Tillsyn av Internationella gymnasiet i Uppsala kommun.

---

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet (huvudmannen) att senast den **29 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brist rörande att fatta beslut efter färdig utredning om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om huvudmannen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Huvudmannen ska vidta följande åtgärder

#### Beslut efter utredning om särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle före den 15 januari 2023 informera rektorn, lärare och övrig skolpersonal om skollagens bestämmelser kring skyldigheten att efter utredning om särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte åtgärdsprogram. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § och 2 kap. 24 § skollagen).

## Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen huvudmannen en anmärkning avseende brist rörande otillåten användning av mobiltelefoner i undervisningen. Huvudmannen ska senast den **29 mars 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller med post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2023:5699) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under höstterminen 2023 genomfört en tillsyn av Internationella gymnasiet i Uppsala. Vid tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten följer bestämmelser om beslut efter utredning om särskilt stöd, användning av mobiltelefoner i undervisningen samt åtgärder mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom ett besök den 17-18 oktober då elever, lärare, kurator och speciallärare intervjuades. Den 19 oktober genomfördes en digital intervju med skolans rektor. Som en del av tillsynen har granskning skett av skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har den 13 november 2023 inkommit med ett yttrande över de uppgifter som samlats in vid intervjuerna.

## Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

## Föreläggande

### Beslut efter utredning om särskilt stöd

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att elever som anmälts av lärare eller på annat sätt uppmärksammats av elevhälsan utreds för eventuellt behov av särskilt stöd. Rektor uppger i intervju att det inte alltid fattas beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram efter genomförd utredning om en elevs eventuella behov av särskilt stöd.

#### Rättslig reglering

Åtgärdsprogram beslutas av rektorn. Om en utredning om särskilt stöd visar att en elev inte behöver särskilt stöd ska rektorn istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Elevens och elevens vårdnadshavare ska underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet hur beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (3 kap. 9 §, 28 kap. 16 § skollagen; 33 § förvaltningslagen). En förutsättning för att elever och vårdnadshavare ska kunna få beslutet om åtgärdsprogram prövat av överklagandenämnden är att rektorn efter en utredning om särskilt stöd alltid fattar ett beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram (prop. 2009/10:165 s. 665; Ds 2009:25, s. 330 f).

Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

#### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att efter en utredning om en elevs eventuella behov av särskilt stöd fattas inte alltid beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta utgör en brist. Eftersom beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd är det ur en rättssäkerhetsaspekt viktigt att formella beslut alltid fattas.

## Anmärkning

### Användning av mobiltelefoner i undervisningen

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever framgår att vissa lärare inte samlar in mobiltelefoner vid lektionsstart och att elever brukar använda mobiltelefonen till annat än skolarbete på vissa lektioner. På dessa lektioner förekommer även omfattande problem med bristande studiero.

Av intervju med lärare framgår att mobiltelefoner inte alltid samlas in och det inte alltid är möjligt att upprätthålla förbudet mot användning av mobiltelefon i undervisningen till annat än skolarbete. Detta bland annat på grund av att andra åtgärder för studiero har prioriterats så som exempelvis att upprätthålla elevernas fasta placeringar i klassrummet.

Av intervju med rektorn framgår att skolans rutin är att mobiltelefoner ska samlas in i början av varje lektion i samtliga klasser. Detta såvida inte läraren instruerat eleverna att mobiltelefonerna ska användas i undervisningen. Rektorn känner inte till varför elever tillåts att använda mobiltelefoner till annat än skolarbete under vissa lektioner.

#### Rättslig reglering

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning får endast användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd eller om det annars finns särskilda skäl (5 kap. 4 a § skollagen).

Syftet med att mobiltelefoner i regel inte ska få användas i klassrummet är att ge bättre förutsättningar för lärande och ökad studiero (prop. 2021/22:160 s. 99).

#### Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det utgör en brist att förbudet mot otillåten användning av mobiltelefoner inte upprätthålls. Av ovan angivna omständigheter framgår att det på skolan förekommer att mobiltelefoner används i undervisningen på ett sätt som inte är förenligt med skollagens krav. Det har i utredningen inte framkommit att användningen av mobiltelefoner i dessa klasser skulle utgöra extra anpassningar, särskilt stöd eller att det skulle föreligga särskilda skäl.

#### Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då

skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Huvudmannens verksamhet vid Internationella gymnasiet i Uppsala uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användningen av mobiltelefoner i undervisningen. Utredningen visar att bristen endast förekommer i en del av undervisningen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange huvudmannen en anmärkning.

## Område utan konstaterade brister

### Åtgärder mot kränkande behandling

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elever framgår att några elever anser att tryggheten är bra på skolan och att de inte känner till att några kränkningar skett även om några elever är lite bråkiga. Andra elever uppger att det på skolan förekommer kränkande och rasistiska uttryck mellan elever och att stökiga situationer ofta uppstår när ingen vuxen är närvarande och många elever har rast samtidigt. Samtliga intervjuade elever uppger att vuxna på skolan ingriper direkt om de ser bråk eller kränkningar. Eleverna uppger att de pratat om kränkningar på mentorstiden där även kurator och biträdande rektor deltagit.

Av intervju med lärare framgår att skolan arbetar för att skapa trygghet och motverka kränkningar på olika sätt. Lärarna försöker bygga relationer med eleverna och för samtal med elever som uppträder olämpligt eller använder kränkande uttryck. På mentorstiden diskuteras ofta hur olika uttryck och beteenden kan uppfattas av andra för att skapa förståelse mellan elever. Skolan har fasta placeringar i klassrummet vilket också påverkat tryggheten positivt. Om lärarna får reda på att en elev blivit utsatt för kränkande behandling reagerar de omedelbart. Lärarna pratar då med alla inblandade elever och informerar mentor och rektor. Vårdnadshavare meddelas i det fall eleven är omyndig. Lärarna har presenterat planen mot kränkande behandling för eleverna under mentorstid.

Representanter från elevhälsan uppger i intervju att det på skolan tidvis varit rörigt med otrygghet och bråk där olika elevgrupper varit i konflikt med varandra. Förstelärare har därför nu fått ett särskilt uppdrag att arbeta med trygghet och det har också blivit lugnare. Skolan har under hösten haft en temavecka om psykisk och fysisk hälsa bland annat på grund av att trygghet kan kopplas till elevernas eget mående.

Av intervju med rektor framgår att skolan har arbetat mycket med vissa elever för att få till en trygg skola. Rektorn har haft regelbundna samtal med vissa elevers vårdnadshavare av samma skäl. Enligt rektorn är instruktionen till personalen att genast ta uti med kränkningar om de får kännedom om dem. Skolinspektionen har

inför tillsynsbesöket fått information från huvudmannen om att fyra fall av kränkningar anmälts de senaste 12 månaderna. Rektorn uppger att siffran stämmer men att skolan också har en hel del elever med ett hårt språk som lärare alltid reagerar mot. De inblandade eleverna upplever dock själva sällan att de blivit kränkta med anledning av språket och då görs heller ingen anmälan till rektor. Regeln är annars att alla kränkningar alltid ska rapporteras till rektor och sedan följer en utredning vars omfattning varierar beroende på kränkningens allvar.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Av planen framgår vilka insatser som planeras för läsåret och hur åtgärder från tidigare års plan genomförts. Rektorn uppger att rektorns ambition är att få eleverna delaktiga i arbetet med planen i skolans elevforum men att eleverna inte varit med i upprättandet och uppföljningen av den nuvarande planen vid intervjutillfället. Av huvudmannens yttrande framgår att planen nu behandlats på elevforum den 15 november 2023 där representanter från skolans alla klasser deltog.

### Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet samt förebygga och förhindra kränkande behandling av elever (5 kap. 3 §, 6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan. Utformningen och omfattningen av barnens och elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Lärare eller annan skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller föfattningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Agnetha Burström.

Utredaren Gustaf Haker har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Eva Ahlman medverkat.